

PIRMINĖ UGDYMOŠI POREIKIŲ VERTINIMO FORMA.

Tikslas ir teisinis pagrindas

- Pagal V-928 įsakymą, mokyklos Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK) organizuoja **Pirminį ugdymosi poreikių vertinimą**, kai mokytojai, auklėtojai pastebi mokymosi sunkumus, kuriems teikiamos mokymosi pagalbos nepakanka, ar švietimo pagalbos specialistai, atlikę mokinių vertinimą prevencijos tikslais.
- **Pirminis vertinimas** – tai pradinis žingsnis prieš kreipiantis į Ignalinos rajono švietimo pagalbos tarnybą (toliau –Tarnyba) dėl specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo. Vertinimo forma (1 priedas) turi tris pagrindines dalis, kurias pildo skirtingi asmenys: mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir VGK pirmininkas.
- VGK priima sprendimą, ar mokiniui reikalinga **švietimo pagalba**, ar reiktų rekomenduoti tolesnį vertinimą Tarnyboje dėl **ugdymo pritaikymo**.
- Jei ugdymo įstaigos VGK nusprendžia mokiniui teikti pagalbą, nesikreipiant į Tarnybą, turi būti nurodytas **galiojimo laikotarpis** proporcingas mokinio raidos dinamikai, neskirkite pernelyg ilgo ar trumpo termino, nes teikiant pagalbą situacija gali keistis.
- **Pakartotinis vertinimas** po pagalbos suteikimo ugdymo įstaigos sprendimu – nurodykite konkrečią datą, kada formą peržiūrėti ir atnaujinti, jei to reikės.
- **Argumentuotas sprendimas dėl pagalbos pratęsimo / nutraukimo** – jei komisija nusprendžia **netęsti** pagalbos, turi būti pateikti aiškūs argumentai (pvz. stebėtoji progreso tendencija, daroma pažanga, laikinumo pobūdis ir kt.).
- Jei pagalbos skyrimas ugdymo įstaigos lygmeniu nepadėjo pasiekti užsibrėžtų tikslų ar numanoma, kad tikslinga atlikti specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą Tarnyboje, pildoma Pirminio ugdymosi poreikių vertinimo forma (1 priedas) ir **kreipiamasi į Tarnybą dėl detalesnio ištyrimo**.
- **Tėvų / globėjų supažindinimas** – mokykla turi **užtikrinti**, kad tėvai būtų tinkamai (ne paviršutiniškai) **supažindinti** su galutine VGK vertinimo išvada ir rekomendacijomis (1 priedas), taip pat su apeliacijos galimybėmis. Pasitaiko atvejų, kad Tarnyboje tėvai pareiškia, kad jie neskaitė 1 priedo ar jį perskaitė neatidžiai, nes neturėjo laiko. Tokiu atveju tenka Tarnybos specialistams leisti perskaityti ugdymo įstaigos paruoštą 1 priedą ir išaiškinti jo turinį.
- **Laikomasi terminų** – pagal V-928, tėvai gali per 5 darbo dienas teikti apeliaciją nuo išvados pristatymo dienos.

Praktiniai patarimai

- ✓ Rašykite **aiškiai, konkrečiai, be abstrakčių formuluočių** („sunku susikaupti daugiau kaip 5 min.“, o ne „nesusikaupia“).
- ✓ Pasiremkite **pavyzdžiais iš mokinio darbų** (pvz. pratybų, diktantų, kontrolinių rezultatų).
- ✓ Jei kreipiamasi į Tarnybą – formoje turi atsispindėti, kad mokykla **išnaudojo savo galimybes** ir būtinas specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimas.
- ✓ Atlikdami pakartotinį įvertinimą, pateikite mokymosi pasiekimų **dinamiką** per tą laikotarpį, per kurį buvo teikiama pagalba.

Atmintinė – kaip pildyti formą, ką parašyti

Žemiau – rekomenduojama struktūra, ką peržvelgti ir kaip formuluoti kiekvieną formos dalį.

Formos dalis	Pildytojas	Pagrindinė paskirtis	Turinys (ką tiksliai aprašyti / pastebėti)	Naudingos pastabos
I dalis 1 skyrius Informacija apie vaiko mokymosi pasiekimus.	Mokytojai, kurie tiesiogiai dirba su mokiniu. Kiekvienas mokytojas aprašo savo dėstomą dalyką / dalykus.	Vaiko / mokinio mokymosi gebėjimų, pasiekimų ir sunkumų aprašymas.	• Vaiko pasiekimai ir sunkumai pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo sritis. • Aprašyti mokinio gebėjimus ir sunkumus pagal BUP ir kitus duomenis pagal skyriaus klausimus. • Mokinio pasiekimo lygis atitinka ____ klasės / koncentro lygmenį. • Jei neatitinka, tai nurodyti klasę, kurios BUP reikalavimus atitinka mokinio gebėjimai ir pasiekimai. • Pažymėti, kokią ugdymosi programą mokytojas siūlytų: ugdyti pagal pritaikytą / individualizuotą programą. • Jei mokytojas mano, kad jo dalyko / dalykų programos (-ų) pritaikyti nereikia, atitinkamai užpildo pirmą dalį. Joje turi būti labai aiškiai pagrįsta, kad vaiko gebėjimai atitinka nurodytus klasės ar koncentro reikalavimus ir rašyti „Siūlau ugdyti pagal Bendrąją (nurodyti) dalyko programą“. Tuomet 2-4 skyrių pildyti nereikia.	Svarbu rašyti aiškiai, konkrečiai, vengti abstrakcijų. Rašyti, ką stebite kasdienėje veikloje, klasėje.
I dalis 2-4 skyrius Pažintiniai gebėjimai: suvokimas, dėmesys, atmintis, mąstymas, motyvacija,	Mokytojai, kurie tiesiogiai dirba su mokiniu. Kiekvienas mokytojas aprašo mokinio	Vaiko / mokinio pažintinių, socialinių, elgesio, emocinių gebėjimų ir sunkumų atskleidimas.	• Jei dalyko ar dalykų programas reikia pritaikyti tuomet mokytojas, užpildęs pirmą dalį, pildo ir 2-4 skyrius, konkrečiai ir aiškiai atsakydamas į visus skyriuose pateiktus klausimus.	Nepalikite tuščių laukų, jeigu tam tikrų duomenų nėra, nurodykite „nepastebėta“ su trumpu paaiškinimu. Jei vaikas turi emocijų ir elgesio problemų,

Formos dalis	Pildytojas	Pagrindinė paskirtis	Turinys (ką tiksliai aprašyti / pastebėti)	Naudingos pastabos
refleksija, kūrybiškumas, kalba. Socialiniai gebėjimai: bendravimas ir bendradarbiavimas; elgesio ir emociniai gebėjimai: elgesys, emocijų valdymas, emocinė savireguliacija, empatija.	gebėjimus mokantis jo dėstomą dalyką / dalykus.			nuosekliai juos aprašykite, nes tai labai svarbi informacija nustatant specialiuosius poreikius Tarnyboje.
II dalis Švietimo pagalbos specialistai:	Psichologas, logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, kiti specialistai (pvz., judesio padėties, ergoterapeutas, kineziterapeutas ir pan.).	Vaiko / mokinio galių ir sunkumų vertinimas, jo išsamus aprašymas; konkrečių išvadų (dėl ko ir kokia reikalinga pagalba) formulavimas.	Specialistai aprašo vaiko / mokinio vertinimo ir stebėjimo rezultatus: • psichologas (gebėjimus, dėmesį, atmintį, elgesį, emocijas, pirminio DAT vertinimo, mokytojų apklausos duomenis ir kitus duomenis pagal skyriaus klausimus); • logopedas (garsų raišką, tarimą, kalbos supratimą, sakytinės ir rašytinės kalbas, kitus duomenis pagal skyriaus klausimus); • Specialusis pedagogas (mokymosi galias ir sunkumus, mokymosi aplinkos poveikį jiems ir kitus duomenis pagal skyriaus klausimus). • Socialinis pedagogas vertina ir aprašo mokinio adaptaciją mokykloje, mokymosi aplinką, socialines emocines kompetencijas,	Aprašyti vaiko elgesį, emocijas užsiėmimų metu, jei jie kelia mokymo(si) sunkumus. Jei su vaiku /mokiniu buvo dirbama, tai svarbu pastebėti vaiko dinamiką, ką pavyko ir ko nepavyko pasiekti ar išmokyti.

Formos dalis	Pildytojas	Pagrindinė paskirtis	Turinys (ką tiksliai aprašyti / pastebėti)	Naudingos pastabos
			pagalbos reikmes. Aprašo mokyklos lankymą. Jeigu turi informacijos, nurodo kylančius iššūkius. Išvadoje rekomenduojama įvardyti, kokios pagalbos reikia mokiniui.	
III dalis VGK pirmininkas	VGK pirmininkas	Galutinės VGK suformuluotos išvados ir siūlymas Mokyklos vadovui dėl švietimo pagalbos skyrimo, galiojimo laikotarpio arba, esant poreikiui pritaikyti ugdymą, dėl kreipimosi į Tarnybą specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimui.	1. Jei formuluojama išvada mokyklos vadovui dėl pagalbos skyrimo: • skirti / neskirti švietimo pagalbą; • jeigu skirti – kokio tipo pagalba (kas konkrečiai skiriama: mokinio padėjėjas, logopedas, specialusis pedagogas, psichologas, socialinis pedagogas ir kt.); • galiojimo laikotarpis (švietimo pagalbos teikimo Mokyklos vadovo sprendimu terminas); • data, kada turi būti pakartotinis vertinimas; • jei pagalba neskiriama – protokole užfiksuojamos priežastys, dėl ko švietimo pagalba nebuvo skirta. 2. Jei reikalingas specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimas, išvadoje formuluojamas siūlymas kreiptis į Tarnybą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo, reikiamų Bendrųjų ugdymo programų pritaikymo (jas išvardinant) ir reikiamos švietimo pagalbos.	Komisija turi įvertinti, ar išvados iš I ir II dalių pakankamai pagrįstos, kad reikalingas vertinimas Tarnyboje.